

(A) Dagmis van Kerstmis. 25 december 2016. Schiedam.

Eerste lezing: Jesaia 52, 7-10.

Tweede lezing: Johannes 1.

GOD SPRAK. GODS WOORD IS GOD ZELF. DAT WOORD WIL MENS WORDEN, IN ONS WONEN.

Het kerstverhaal, zoals Lucas en Matteüs het vertellen, gebeurt helaas nog dagelijks, bij voorbeeld nu, in Aleppo. Door afschuwelijk politiek geweld worden ook zwangere vrouwen op de vlucht gejaagd. In een modderig vluchtelingenkamp wordt dan hun kindje geboren. De toevallig aanwezigen – *in het Evangelie zijn het de herders* – helpen, wat ze helpen kunnen. Gelukkig komen er een paar buitenlandse hulpverleners van de Verenigde Naties – *de wijzen uit het Oosten* – langs en die maken de toestand iets dragelijker. Maar dan gaat er geruchten van een nieuwe aanval met klusterbommen. – *De moordplannen van koning Herodes* –. Nog net op tijd weet Josef met zijn gezinnetje de grens van Egypte over te steken en zo even een relatieve veiligheid te bereiken. Tot zover helaas niets nieuws.

Maar het evangelie van Johannes keert dat verhaal binnenste buiten en laat de verborgen binnenkant van deze zo vaak voorkomende gebeurtenissen zien. Want iedere baby is een Woord van God, dat opnieuw probeert mens te worden. En waarachtig: het is dat stakkertje uit Bethlehem nog gelukt ook!

“In het begin was het Woord en het Woord was God.....Alles is door Hem geworden.....” Gods woord wordt ons licht, onze zeeën en bossen, onze dieren en planten, onze vruchtbaarheid en ons zelf: wij, de mensen.

(Eerste hoofdstuk van het boek Genesis)

Gods Woord wil dus ook mens worden, zichtbaar en vlees en bloed worden in dat vluchtelingenkindje uit Bethlehem. En waarachtig: het kind overleeft en wordt Gods Woord: Gods droom van vrede, van menselijkheid, barmhartigheid en verbondenheid met anderen, “*En God zag, dat het goed was*”.

“Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond”.

Waarom vertellen de evangelisten dit verhaal? Om de verborgen binnenkant te laten zien van al die helaas doodgewone verhalen over vluchtelingen en hun kleine kinderen, die zó vaak op het nieuws verschijnen, dat we het nu wel weten! De verborgen binnenkant is, dat het

één van die vluchtelingenkindjes gelukt is om niet in bitterheid en haat weg te zinken, zoals dat het geval is bij terroristen, maar dwars door alle duisternis heen LICHT te worden: Gods Droom te worden; Gods Woord te worden. En – zeggen de evangelisten – dát is de Weg: Licht brengen in duisternis, helpen waar je helpen kan, barmhartigheid koesteren in plaats van bitterheid, vergeven en betrokken zijn op de anderen; Gods Woord ook in mij vlees en bloed laten worden.

“Aan allen, die hem aanvaarden, aan Hen, die in Zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen kinderen van God te worden, zoals Jezus van Nazareth dat was.”

En dan zal duidelijk zijn, dat ook ik uit een maagd ben geboren. Niet als je het puur lijfelijk beschouwt, maar wel, als je de binnenkant van mijn leven beziet: Dan *“Zijn zij niet uit bloed, noch uit begeerte van het vlees of de wil van een man, maar uit God geboren”*.

En dat is het wat de kerstverhalen ons willen leren: Niet in de eerste plaats een gebeurtenis van ruim tweeduizend jaar geleden, maar dat God ook aan het Licht wil komen in mensen, die tegenwoordig beschouwd worden als “collateral damage”: bijkomende schade. En waarachtig: het is er een gelukt om even goed als God te worden, omdat Hij liefde, vrede en verbondenheid-met-mensen werd, vlees en bloed geworden.

Dit niet als grandioze uitzondering, maar als Weg: opdat ook ik doe, wat Jezus Christus heeft gedaan: Gods onvoorwaardelijke liefdeswoord, dat mij scheidt, ook in mij, mijn denken, doen en laten, realiteit te laten worden. Dan is het kerstmis, niet alleen tweeduizend jaar geleden, maar hier en nu.

Zalig kerstmis.
Leo Raph. A. de Jong o.p.